

Виховання національного характеру молоді соціально-педагогічними методами

Н.О.СМЕЛЬЯНЕНКО

Харківський гуманітарно-педагогічний коледж

Теоретико-методологічні, правові засади національно-патріотичного виховання молоді закладені в таких основоположних документах, як Конституція України, Закон України «Про громадянство України», «Про освіту України», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», Указ президента України «Про заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян», Національна доктрина розвитку освіти України у XXI ст. Спільним наказом Міністерства в справах сім'ї, молоді і спорту Міністерства оборони, Міністерства культури, Міністерства освіти і науки України була затверджена Концепція національно-патріотичного виховання молоді в рамках державної цільової програми «Молодь України» на 2005-2015 рр.

Отже, дані документи передбачають відродження і національну розбудову національної системи освіти і виховання як важливих ланок формування національно свідомих громадян Української держави.

Проаналізувавши серію державних документів, можна зробити висновок, що тема виховання національного характеру молоді є цікавою не лише на регіональному, а й на державному рівні. Тому вивченням даної проблеми займалися такі вітчизняні педагоги, як Б. Грінченко, Т. Шерстюк, С. Русова, Я. Чепіга, С. Черкасенко, В. Прокопович і С. Паляничка, К. Ушинський. На сучасному етапі цю проблему досліджували Н. Джинчарадзе, Л. Левчук, Л. Панченко, А. Похресник та ін.

Теоретичний аналіз зазначених джерел дає нам підстави стверджувати, що дана тема є актуальною і визначається потребами сучасного українського суспільства у формуванні національно свідомих громадян і патріотів своєї держави. Виховання дітей і молоді у будь-якому регіоні України зрештою переслідує одні й ті ж стратегічні педагогічні цілі, ґрунтується на одних і тих же принципах і теоретико-методологічних засадах. Разом з цим, у процесі виховання враховують регіональні й етнографічні особливості.

Важливим чинником поглиблення виховання молоді в душі патріотизму і національної самосвідомості є молодіжний рух. Оскільки, з одного боку, без активної участі молодих людей у громадському житті країни неможливе формування національно свідомих громадян, патріотів своєї Батьківщини; з іншого боку, значна частина молодіжних і

дитячих організацій своїм головним завданням вважають саме вирішення проблем підростаючого покоління на засадах героїчного минулого та національної самобутності українського народу.

Таким чином, можна зробити висновок, що тема формування національного характеру залишається, як і в минулі роки, актуальною, оскільки зараз необхідно формувати в масовій свідомості підростаючого покоління духовно осмислений патріотизм, який поєднує пристрасну любов до свого народу, нації, Батьківщини з тверезим почуттям міри і поваги до інших народів. Лише такий патріотизм, на нашу думку, може вирішити реальні проблеми Української держави.

З розвитком соціальної педагогіки та технологій соціально-педагогічної діяльності з'явилися нові можливості використання провідного досвіду з метою формування національного характеру молоді у загальноосвітніх навчальних закладах за допомогою системи позакласних навчально-виховних заходів, семінарів, тренінгів, вікторин, змагань. Розроблена нами система заходів, що спрямовані на формування національного характеру молоді, була апробована на протязі одного навчального року на базі загальноосвітньої школи. Результати соціально-педагогічного експерименту плануємо оприлюднити у подальших публікаціях.